



บทที่ ๘

ผลกระทบตอประเทศไทยที่เกิดจากผู้อพยพ

การที่มีผู้อพยพหลังไหลเข้ามาในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก และถึงแม้ว่ารัฐบาลไทยจะมีนโยบายรับผู้อพยพเหล่านั้นไว้เป็นการชั่วคราว แต่ด้วยเหตุผลที่จำนวนผู้อพยพเข้ามาเรื่อยๆ และการดำเนินนโยบายการสกัดกั้นผลักดันก็ไม่ประสบผลสำเร็จ จำนวนผู้อพยพในศูนย์ฯ ต่าง ๆ ก็ไม่ไคลดลง ย่อมมีผลกระทบตอประเทศไทยอย่างแน่นอน

กระทรวงมหาดไทย^๑ และ น.ค.ประสงค สุนศิริ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ^๒ ไคสรุปผลกระทบกระเทือนที่ประเทศไทยได้รับจากผู้อพยพในคานต่าง ๆ ดังนี้

คานเศรษฐกิจ

- เป็นภาระอัตรหนักของรัฐบาลที่คองให้ความช่วยเหลือ
- เกิดผลกระทบกระเทือนตอภาวะเศรษฐกิจของราษฎรในท้องถิ่นโดยตรง
- ทำให้เสียทรัพยากรของชาติโดยใช่เหตุ

คานการเมือง

- ทำให้ประชาชนเกิดทัศนคติที่ไม่ดีตอรัฐบาล
- ทำให้สัมพันธไมตรีกับประเทศเพื่อนบ้านเสื่อมโทรมลง

^๑ศูนย์คานการเกี่ยวกับผู้อพยพ กระทรวงมหาดไทย, การแก้ไขปัญหามผู้อพยพจากลาว กัมพูชา และเวียคนามไค, หน้า ๑๑๕-๑๑๘.

^๒น.ค.ประสงค สุนศิริ "นโยบายและการปฏิบัติของประเทศไทยตอปัญหาผู้อพยพลี้ภัยจากอิน ไคจีน"

คานการปกครอง

- สิ้นเปลืองกำลังเจ้าหน้าที่
- ทำให้ราษฎรเกิดความกระตางกระเคื่องและเป็นตัวอย่างที่ไม่ดี

คานความมั่นคงปลอดภัย

- เป็นชนวนให้ เกิดกรณีพิพาทกับประเทศเพื่อนบ้าน
- เป็นช่องทางให้ฝ่ายตรงข้ามแอบแฝงเข้ามาทำการจารกรรมในประเทศ และฝ่ายตรงข้ามเข้ามาบ่อนทำลายในศูนย์ฯ

นอกจากนี้ นายชจกภัย บุรุษพัฒน์ ผู้อำนวยการกอง ๕ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติยังได้ระบุว่า ผู้อพยพพลภัยจากอินโดจีนทั้งหลาย ได้สร้างปัญหาที่กระทบกระเทือนความมั่นคงแห่งชาติให้กับรัฐบาลไทยเป็นอย่างมาก อันได้แก่ ปัญหาการควบคุมดูแล ปัญหาการเลี้ยงดู ปัญหาการให้การศึกษากับบุตรหลานของผู้อพยพ ปัญหาการให้การสนับสนุนคุ้มครองสถานรัฐบาล^๑

ฉะนั้น ในชั้นนี้อาจกล่าวได้ว่า ผู้อพยพในประเทศได้สร้างปัญหากระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติเป็นอย่างมาก

ก่อนที่จะพิจารณาผลกระทบกระเทือนที่มีต่อประเทศไทย ของศูนย์รับผู้อพยพจังหวัดหนองคาย ควรที่จะพิจารณาความหมายของคำว่า "ความมั่นคงของชาติ" เสียก่อน

ในความหมายของคำว่า "ความมั่นคงแห่งชาติ" นี้ นายชจกภัย บุรุษพัฒน์ ได้ให้ความหมายอย่างกว้าง ๆ ไว้ว่า

ชจกภัย บุรุษพัฒน์, ความมั่นคงแห่งชาติ เอกสารเผยแพร่ความรู้ กองป้องกันฝ่ายพลเรือน กรมการปกครอง (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สวนทองถิ่น กรมการปกครอง, ๒๕๒๑), หน้า ๓๓.

การที่ประเทศชาติสามารถดำรงอยู่ได้อย่างสงบสุขพอสมควร ปลอดภัยจากการคุกคามหรือการรุกรานของศัตรู สามารถพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าในระดับที่เหมาะสมกับขีดความสามารถทางการงบประมาณของตน ประชาชนมีความอยู่ดีกินดี มีรายได้พอสมควรแก่สภาพ ประเทศชาติมีเกียรติและศักดิ์ศรี ได้รับการยอมรับนับถือจากนานาประเทศ ๑

และความมั่นคงของชาติจะดำรงอยู่ได้ก็ด้วยองค์ประกอบสำคัญคือ ความมั่นคงด้านการเมือง ความมั่นคงด้านการทหาร ความมั่นคงด้านเศรษฐกิจ และความมั่นคงด้านสังคม^๒

พลโท ชาญ อังศุโชติ ยังได้ให้ความหมายของคำว่า "ความมั่นคงแห่งชาติ"^๓ เพิ่มเติมว่า หมายถึง

การดำรงไว้ซึ่งความเป็นปึกแผ่นแน่นหนา และความคงทนของชาติ หรือ อีกนัยหนึ่ง การดำรงไว้ซึ่งเอกราช อธิปไตย เอกภาพและบูรณภาพแห่งชาติ เพื่อรักษาไว้ซึ่งสถาบันอันเป็นหลักของชาติ และปกป้องคุ้มครองผลประโยชน์ ความเป็นความตายของชาติ

จากความหมายดังกล่าว จะเห็นว่า ความมั่นคงของชาติมีขอบเขตกว้างขวาง ครอบคลุมไปถึงทั้งในด้านการเมืองภายในประเทศด้านการต่างประเทศ การเศรษฐกิจ สังคม จิตวิทยา และด้านการป้องกันประเทศ และแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ฉะนั้น ด้านใดด้านหนึ่งมีจุดอ่อนหรือมีความไม่มั่นคงแล้ว ก็จะเป็นผลพลอยให้ด้านอื่น ๆ ต้องกระทบ กระเทือนไปด้วย

^๑เรื่องเดียวกัน หน้า ๒.

^๒เรื่องเดียวกัน หน้า ๓ - ๘.

^๓พลโทชาญ อังศุโชติ "ผู้ลี้ภัยอินโดจีนกับความมั่นคงของไทย" คำบรรยายในการสัมมนาเรื่องผู้ลี้ภัยอินโดจีน ณ ศูนย์สารนิเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ ๑๓-๑๔ สิงหาคม

ผู้อพยพชาวลาวในศูนย์ฯ จังหวัดหนองคายกับความมั่นคงของชาติ

ประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนาอยู่ในระหว่างการเร่งรัดรวบรวมเอาทรัพยากรทั้งหมดที่มีอยู่มาพัฒนาบ้านเมือง ต้องลดปัญหาต่าง ๆ ที่กระทบกระเทือนต่อการพัฒนา และจะต้องสร้างความมั่นคงของชาติเป็นเบื้องต้น การพัฒนาประเทศจึงดำเนินก้าวหน้าต่อไปได้ในขณะเดียวกัน ประเทศไทยยังต้องประสบปัญหาที่สำคัญหลายประการที่กระทบกระเทือนความมั่นคงของชาติ และฉวางการพัฒนาอยู่ ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้

- ปัญหาพื้นฐาน อันได้แก่ ปัญหาความสงบเรียบร้อย ปัญหายาเสพติด ปัญหาการปฏิบัติราชการ ปัญหาการทุจริตในวงราชการ และปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม

- ปัญหาการก่อการร้ายคอมมิวนิสต์

- ปัญหาความขัดแย้งกับประเทศเพื่อนบ้านอินโดจีน

- ปัญหาผู้อพยพพลัดถิ่น

ต่อปัญหาผู้อพยพพลัดถิ่นนั้น ดังได้กล่าวไว้แล้วว่า รัฐบาลมีนโยบายต่อผู้อพยพอินโดจีนที่จะดำเนินการ การสกัดกั้น ผลักดัน ซึ่งหากผู้อพยพยังคงต้องการเข้ามาในประเทศไทย จะต้องดำเนินการควบคุมอย่างเข้มงวดกวาดขัน กระทรวงมหาดไทยซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในนามศูนย์ฯ ดำเนินการเกี่ยวกับผู้อพยพก็ได้มีหนังสือสั่งการไปยังจังหวัดต่าง ๆ ที่มีศูนย์รับผู้อพยพให้ดำเนินการควบคุมผู้อพยพอย่างเข้มงวด ทั้งนี้ เพื่อป้องกันเหตุร้ายใด ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้

สำหรับจังหวัดหนองคายอาจประเมินได้ว่า ปัญหาผู้อพยพมีผลกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติโดยตรง กล่าวคือ ศูนย์รับผู้อพยพจังหวัดหนองคายนับได้ว่าเป็นศูนย์ฯ ที่มีขนาดใหญ่ จากตารางที่ ๓ จะเห็นได้ว่า ถึงแม้จะมีผู้อพยพเดินทางไปตั้งถิ่นฐานในประเทศที่สามเป็นจำนวนมาก แต่ก็ยังคงมีผู้อพยพทยอยหลั่งไหลเข้ามาเรื่อย ๆ อันเป็นจำนวนมากกว่า

ผู้อพยพที่เดินทางไปประเทศที่สาม และเมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๒๒ ก่อนที่จะมีการขนย้ายผู้อพยพชาวเขาเผ่าแม้วไปอยู่ที่ศูนย์รับผู้อพยพ อำเภอปากชม จังหวัดเลย ในศูนย์รับผู้อพยพจังหวัดหนองคายมีผู้อพยพจำนวน ๔๗,๘๘๘ คน เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนราษฎรไทยในเขตเทศบาลจังหวัดหนองคาย ซึ่งมีจำนวน ๒๔,๘๘๘ คน^๑ แล้ว ปริมาณเครื่องอุปโภค บริโภคที่ต้องใช้ในการเลี้ยงดูผู้อพยพจะต่องใช้เป็นจำนวนมาก ซึ่ง ความต้องการในปริมาณของเครื่องบริโภคอุปโภคในตลาดหนองคายต้องเพิ่มขึ้นอย่างแน่นอน โดยเฉพาะสินค้าที่ผลิตในท้องถิ่นจังหวัดหนองคาย นอกจากนี้ ยังมีผลกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ ๓

ปี พ.ศ. ๒๕๑๘	มีผู้อพยพเดินทางไปประเทศที่สามจำนวน	๘๗๕ คน
ปี พ.ศ. ๒๕๑๙	" " " " " "	๖,๘๖๗ คน
ปี พ.ศ. ๒๕๒๐	" " " " " "	๓,๑๘๑ คน
ปี พ.ศ. ๒๕๒๑	" " " " " "	๖,๗๓๒ คน ^๒
ปี พ.ศ. ๒๕๒๒	" " " " " "	๑๖,๔๖๖ คน
ปี พ.ศ. ๒๕๒๓	" " " " " "	๓๐,๘๘๓ คน ^๓

ก. กานเศรษฐกิจ

๑. ทรัพยากรของชาติ

๑.๑ ป่าไม้ ในการดำรงชีวิตของผู้อพยพจำเป็นต้องพึ่งพาปัจจัย ๔ เป็นพื้นฐาน เช่นเดียวกับคนทั่วไป อาหารที่ใช้ในการบริโภคจำเป็นต้องหุงหาและอาศัยเชื้อเพลิง

^๑เทศบาลเมืองหนองคาย วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๒๓

^๒ศูนย์รับผู้อพยพจังหวัดหนองคาย

^๓ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดหนองคาย

จากพื้นและถาดเป็นหลัก จากสถิติการใช้เฉพาะส่วนที่ทางราชการจัดซื้อเพื่อแจกจ่ายแก่ผู้อพยพ
เดือนละประมาณหลายหมื่น กิโลกรัม และยังมีส่วนที่ผู้อพยพจัดซื้อเองอีกจำนวนหนึ่ง ฉะนั้น
เมื่อพิจารณาจำนวนถาดและพื้นที่ผู้อพยพต้องใช้แล้ว เป็นที่แน่นอนที่ทรัพยากรป่าไม้ส่วนหนึ่งต้อง
ถูกทำลายไป ทั้งนี้ ทรัพยากรป่าไม้นี้วันก็จะน้อยลง และมีความจำเป็นอย่างที่สุดที่จะต้อง
สงวนรักษาไว้ ผลที่เกิดจากการที่ป่าไม้ต้องถูกทำลายลงเช่นนี้ ก็คือสถานะของภูมิอากาศ
จะต้องเปลี่ยนแปลงไปในทางที่จะเป็นผลเสียต่อภาวะการเกษตร และเกิดภัยพิบัติจากฝนแล้ง
และน้ำท่วม เป็นการบั่นทอนสถานภาพทางเศรษฐกิจให้เสื่อมทรามลง

นอกจากนี้ การที่ผู้อพยพเข้ามาเป็นจำนวนมาก ย่อมจะต้องมีส่วนในการใช้ทรัพยากร
ของประเทศมากขึ้นด้วย ทั้งด้านอาหารการกิน และสิ่งสาธารณูปโภคต่าง ๆ ทรัพยากรที่
สิ้นเปลืองไปส่วนหนึ่งมาจากป่าไม้ ซึ่งนอกจากจะเป็นถาดและพื้นที่แล้ว ก็ยังมีการบุกรุกที่ป่าไม้
เพื่อสร้างผลผลิตอันใช้เป็นอาหารเพิ่มขึ้น เพื่อเลี้ยงดูผู้อพยพอีกด้วย ทั้งนี้ คนบุกรุกป่าไม้กระทำ
ทั้งโดยคนไทยและผู้อพยพ (โคกแก ชาวเขาเผ่าแมว) และยังมี การนำทรัพยากรจากป่าไม้ไป
ปลูกสร้างที่พักอาศัย และทำผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ อีกด้วย

๑.๒ ที่ดิน รัฐบาลต้องจัดสรรที่ดินจำนวนหนึ่งตั้งศูนย์รับผู้อพยพ ซึ่งไม่มี
กำหนดแน่นอนว่าจะเลิกใช้เมื่อใด แทนที่จะนำที่ดินเหล่านั้น ทำการจัดสรรให้แก่คนไทยอีกจำนวน
มากที่ยังไม่มีที่อยู่อาศัย เฉพาะที่จังหวัดหนองคายใช้เนื้อที่จัดตั้งศูนย์ฯ ทั้งหมดประมาณ ๕๐๐
ไร่เศษ และยังมีที่ดินที่สงวนไว้ตามความจำเป็น สำหรับศูนย์รับผู้อพยพจังหวัดหนองคายอีก
ประมาณ ๑,๐๐๐ ไร่

๑.๓ น้ำ ศูนย์รับผู้อพยพจังหวัดหนองคายต้องประสบปัญหาการใช้น้ำ
เป็นอย่างมาก เพราะที่ตั้งของศูนย์ฯ อยู่ห่างจากแหล่งน้ำธรรมชาติ จังหวัดจึงได้กำหนดให้มี

๑ สัมภาษณ์, นายวิชาน สุวรรณทัต อธิบดีรองผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย , พ.ศ. ๒๓
๒ ผู้ศึกษาได้รับมอบหมายให้ประสานงานกับเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรธรณีในการควบคุม
การใช้น้ำภายในศูนย์ฯ ทั้งหมด เพื่อประโยชน์ในการสำรวจ

บอภาคในศูนย์ฯ เพียง ๔ บอเท่านั้น แต่ปรากฏว่าโคมีผู้อพยพที่พอจะมีเงินทุนไถ่ลงทุนชุด
 บอภาคเพื่อสนับสนุนชาย เพราะบอนำทางการชุดใหม่เพียงพอกับความต้องการ โดยที่
 จังหวัดไม่เคยตระหนักและให้ความสนใจต่อการกระทำของบรรดาผู้อพยพเหล่านั้น จนกระทั่ง
 เมื่อเดือนกรกฎาคม ปี ๒๕๒๒ เจ้าหน้าที่จากกรมทรัพยากรธรณี กระทรวงอุตสาหกรรม ได้ไป
 ทำการสำรวจปริมาณการใช้น้ำภายในศูนย์ฯ เพื่อที่จะทำการศึกษาว่า น้ำบาดาลในบริเวณศูนย์ฯ
 นั้น มาจากแหล่งใดและเพียงพอกับการใช้หรือไม่ จากการสำรวจดังกล่าวทำให้พบปัญหาว่า
 ในศูนย์ฯ มีผู้อพยพนอกจากจะมีบอภาคของทางการจำนวน ๔ บอแล้ว ยังมีบอภาคของ
 พลคสำหรับชายในพื้นที่ของศูนย์ฯ ถึง ๑๔ บอ และหากไม่ควบคุมปริมาณการใช้น้ำบาดาลแล้ว
 อาจจะมีผลกระทบกระเทือนต่อราษฎรไทยในบริเวณข้างเคียงด้วย กล่าวคือ จะทำให้พื้นที่ดิน
 ในบริเวณข้างเคียงเกิดความเค็ม อันเนื่องจากการขาคน้ำใต้บาดาลนั่นเอง ทั้งนี้จากการ
 สำรวจของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรธรณี พบว่า มีบอนำของเอกชนบอหนึ่งระดับน้ำเค็มใต้ดิน
 ไต่สูงขึ้นมาถึงระดับที่สูบน้ำ และจำเป็นต้องมีการปิดบอ นำ และควบคุมการใช้น้ำในบออื่น ๆ
 ด้วย

๑.๔ น้ำมันเชื้อเพลิง ทรัพยากรประเภทนี้แม้ว่าจะมีโคมีอยู่ หรือผลิตขึ้น
 ในประเทศไทย แต่ก็เป็นทรัพยากรที่ประเทศไทยต้องขอความช่วยเหลือมาจากต่างประเทศ
 เพื่อประโยชน์ในด้านพลังงานของชาติ และเป็นทรัพยากรที่นับวันก็มีราคาสูงขึ้นทุกที ในบาง
 ชาติรัฐบาลจำเป็นต้องรักษาสถานะทางเศรษฐกิจส่วนรวมไว้ให้อยู่ในระดับที่มีให้ประชาชน
 ได้รับความเดือดร้อน ก็ได้พยายามรักษาระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงไว้ โดยนำเอาภาษีอากร
 อันเป็นรายได้ของประเทศไปชดเชยราคาน้ำมันที่เพิ่มขึ้น

ผู้อพยพโคมีส่วนในการใช้ทรัพยากรประเภทนี้อยู่ส่วนหนึ่งคือ ในการอยู่อาศัย
 ของผู้อพยพภายในศูนย์ฯ นอกจากจะมีการใช้ถ่านหินและฟืนเป็นเชื้อเพลิงแล้ว ยังได้มีการ
 ใช้แก๊สในการหุงต้มอยู่ด้วย และสำหรับแสงสว่างก็ได้จากไฟฟ้าซึ่งก็ได้จากโรงงานที่ผลิตไฟฟ้า
 จากน้ำมัน และส่วนสำคัญที่ผู้อพยพมีส่วนในการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงคือ การขนย้ายผู้อพยพไปยัง
 ทรานสิท เช่นเตอร์

บรรคาคู่อพยพที่ได้มานการสัมภาษณ์และมีรายชื่อสำหรับเดินทางไปประเทศ
 ที่สาม จะไค้เดินทางไปยังศูนย์ทรานซิท เซ็นเตอร์ ในการนี้กระทรวงมหาดไทยได้จัด
 ยานพาหนะให้ และต่อมากระทรวงมหาดไทยได้มอบอำนาจให้จังหวัดเป็นผู้ดำเนินการจัด
 หายานพาหนะเพื่อขนส่งบรรคาคู่อพยพที่มีรายชื่อที่จะเดินทางไปยังประเทศที่สาม ซึ่งแต่ละครั้ง
 จะเป็นจำนวนเท่าใดโดยขึ้นอยู่กับประเทศนั้น ๆ ว่า ไค้ดำเนินการรับครั้งละเท่าใด มีตั้งแต่
 ครั้งละไม่ถึง ๑๐๐ คน ไปจนกระทั่ง ๕๐๐ กว่าคน แต่โดยปกติแล้วยานพาหนะบรรคาคู่อพยพ
 หรือรถบัสนั้น บรรคาคู่อพยพคันละ ๖๐ คน จากตัวเลขคู่อพยพจากหนองคายที่เดินทางไปยัง
 ประเทศที่สามแล้ว ถึงปี ๒๕๒๓ มีจำนวนประมาณ ๖๐,๐๐๐ คน ฉะนั้นต้องใช้รถยนต์บรรคาคู่อพยพ
 จากหนองคายถึงกรุงเทพฯ และรถยนต์นั้นต้องวิ่งรถเปล่ากลับจากกรุงเทพฯ ถึงหนองคาย
 ประมาณหนึ่งพันเที่ยว ซึ่งเฉลี่ยเที่ยวหนึ่ง ๆ ใช้น้ำมันประมาณ ๔๓๐ ลิตร ฉะนั้นประเทศไทย
 ต้องใช้น้ำมันสำหรับกิจการคู่อพยพมาแล้วประมาณสี่แสนลิตร โดยครั้งหนึ่งจะต้องเสียเปล่า
 ไปกับการวิ่งรถจากกรุงเทพฯ กลับหนองคาย อันเป็นการนำทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการ
 ผลิตของประชาชนไทยไปใช้โดยไร้เหตุ นอกจากนี้ ในภาวะที่ประเทศไทยต้องประสบปัญหา
 การขาดแคลนน้ำมัน ปรากฏว่าการขนส่งคู่อพยพหลายครั้งกระทำไปโดยต้องไปแย่งซื้อน้ำมัน
 จากจังหวัดอื่นซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัญหาคู่อพยพมีผลกระทบกระเทือนต่อการใช้ทรัพยากรน้ำมัน
 ในไทย กล่าวคือ ไม่เป็นการสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลไทยที่ต้องการประหยัดน้ำมัน
 ไว้ใช้ในกิจการที่จำเป็นกว่านี้

๒. ภาวะการครองชีพของประชาชน การที่มีการอพยพเข้าไปอยู่ในเขตจังหวัด
 มีผลกระทบกระเทือนต่อภาวะการครองชีพของประชาชนในท้องถิ่นเป็นอย่างมาก เพราะ
 เครื่องบริโภคอุปโภคทั้งหลายไค้ถูกแบ่งปันไปใช้ในบรรคาคู่อพยพทำให้ราคาสินค้าเหล่านั้น
 ถีบตัวสูงขึ้น ในที่นี้ผู้ศึกษาขอยกตัวอย่างเกี่ยวกับด้านหุงต้มประการเดียว ทั้งนี้เนื่องจาก
 ผู้ศึกษาประสบด้วยตนเอง

ระหว่างที่ผู้ศึกษาไปประจำอยู่ศูนย์รับคู่อพยพในระยะแรก ๆ ยังไม่มีการ
 แจกจ่ายदानให้แก่คู่อพยพแต่อย่างใด ราคาดานในท้องตลาดเมืองหนองคายประมาณกระสอบ
 (๓๐ กิโลกรัม) ละ ๒๒ - ๒๖ บาท แต่เมื่อทางการไค้อนุญาตให้มีการแจกจ่ายदानให้แก่
 คู่อพยพแล้ว ราคาดานในท้องตลาดเมืองหนองคายขึ้นไปถึงกระสอบละ ๓๗ - ๔๕ บาท
 ตามลำดับ นอกจากนี้ ปริมาณการใช้दानหุงต้มเพิ่มขึ้นถึง ๑ เท่าตัว ตามการสืบทราบ

๔. นอกจากนั้น ปัญหาผู้อพยพยังมีผลกระทบกระเทือนต่อการประกอบการ
 คานการเกษตร และภาวะการจ้างงานในประเทศไทยอีกด้วย กล่าวคือ สำหรับจังหวัด
 หนองคายทางการต้องซื้อพื้นที่ถึง ๕๐๐ ไร่ สำหรับสร้างศูนย์ฯ หากนำพื้นที่ดังกล่าวไปใช้
 ประโยชน์ในการเพาะปลูกย่อมเกิดผลดีกว่าอย่างแน่นอน และบรรดาผู้อพยพที่อยู่ในศูนย์ฯ
 ส่วนมากไม่มีเงินติดตัวมา สำหรับผู้ที่ไม่มีเงินมาบ้างก็พยายามทุบทุบวิถีทางที่จะให้ได
 เดินทางไปประเทศที่สามโดยเร็วที่สุด ผู้อพยพจะพยายามขายแรงงานในจังหวัดหนองคาย
 แต่ก็มีจำนวนน้อยมาก เพราะรัฐบาลมีนโยบายควบคุมผู้อพยพให้อยู่ภายในศูนย์ฯ

บรรดาผู้อพยพที่มีเงินทุนมักจะทำการค้าภายในศูนย์ฯ ปรากฏว่ามีร้านค้า
 ภายในศูนย์ฯ เป็นจำนวนมาก เท่าที่ผู้ศึกษาสำรวจมีไม่น้อยกว่า ๕๐๐ ราย ในช่วงปี
 ๒๕๒๒-๒๕๒๓ (ก่อนไฟไหม้ศูนย์ฯ) ซึ่งถ้าหากพิจารณาแล้ว บรรดาผู้อพยพเหล่านี้ใครมาอาศัย
 อยู่ชั่วคราว หากทางการอนุญาตให้คนไทยเข้าไปค้าขายได้ ย่อมจะเป็นการเพิ่มรายได้
 ให้กับคนไทยอีกทางหนึ่งได้

ในปัญหานี้หากพิจารณาต่อไปแล้ว จะพบว่า ปริมาณการใช้เงินของบรรดา
 ผู้อพยพในจังหวัดหนองคาย จะมีประมาณ ๑ - ๒ ล้านบาทต่อเดือน แต่ก็ไม่อาจจะกล่าว
 ได้ว่าเป็นผลดีต่อส่วนรวมมากนัก ทั้งนี้เพราะว่า เงินเหล่านี้ ผู้อพยพจะนำไปใช้จ่ายใน
 การแต่งตัวและบันเทิง ซึ่งปรากฏว่า โรงภาพยนตร์ในจังหวัดหนองคายจะเต็มไปด้วยผู้อพยพ
 และกางเกงยีนส์จะเป็นสิ่งที่ผู้อพยพทุกคนมีใช้ ปริมาณเงินหมุนเวียนดังกล่าวไม่ได้ออกเวียน
 ไปยังราษฎรทั่ว ๆ ไปแต่อย่างใด

๑. เกริกเกียรติ พิพัฒน์ เสรีธรรม "ปัญหาผู้อพยพกับเศรษฐกิจไทย" คำบรรยาย
 ในการสัมมนาเรื่อง ผู้กักขังอินโดจีน ณ ศูนย์สารนิเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่
 ๑๓ - ๑๔ สิงหาคม ๒๕๒๒

ข. คานการปกครอง

๑. สิ้นเปลืองกำลังเจ้าหน้าที่

ในจังหวัดหนองคายต้องใช้กำลังหมู่เทเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับผู้อพยพเป็นจำนวนมาก นับตั้งแต่กำลังพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง เพื่อดำเนินการกรรมวิธีตรวจคนเข้าเมือง ทั้งในอำเภอต่าง ๆ ทั้งมีพื้นที่ชายแดนติดต่อประเทศลาว และในระดับจังหวัดจำนวนหลายสิบนาย กำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจ ข้าราชการอำเภอ ข้าราชการส่วนราชการต่าง ๆ ในจังหวัด รวมทั้งกำลังเจ้าหน้าที่ภายในศูนย์รับผู้อพยพที่ดำเนินการช่วยเหลือคานการควบคุม คุ้มครอง รักษาความสงบเกี่ยวกับผู้อพยพ และคานต่าง ๆ

๒. ทำให้ราษฎรเกิดความกระต้างกระเดื่อง และเป็นตัวอย่างที่ไม่ดี

จากการสัมภาษณ์บรรดาราษฎรในจังหวัดหนองคายโดยทั่วไปมีความรู้สึกไม่พึงพอใจที่รัฐบาลและเจ้าหน้าที่ของบ้านเมืองให้ความสนใจแก่ผู้อพยพมากกว่าปัญหาทั่วไป แคราษฎรไทยโดยทั่วไปก็เข้าใจในปัญหาของประเทศชาติ ที่ต้องรับภาระผู้อพยพไว้เป็นการชั่วคราว ไม่ถึงกับสร้างความกระต้างกระเดื่อง ในส่วนของจังหวัดหนองคายโดยทั่วไปบรรดาผู้อพยพชาวลาวกับชาวไทยรู้จักเป็นญาติมิตรกันมานาน และมีการติดต่อเดินทางข้ามไปมาเป็นประจำมาแต่โบราณ จึงอาจจะไม่มีความรู้สึกที่จะต่อต้านแต่อย่างใด ในขณะที่เดียวกัน ก็เข้าใจปัญหาที่บรรดาผู้อพยพต้องหลบหนีภัยเข้ามา จึงอาจจะไม่เป็นปัญหาในส่วนนี้มากนัก

ค. คานการเมือง

เมื่อพิจารณาถึงที่การรับผู้อพยพไว้ในประเทศแล้ว มีผลกระทบกระเทือนประเทศไทยทางคานการเมือง ที่กระทรวงมหาดไทยและสภาความมั่นคงแห่งชาติได้สรุปไว้ ๒ ประการ คือ

๑. ทำให้ประชาชนเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อรัฐบาล

๒. ทำให้สัมพันธ์ไมตรีกับประเทศเพื่อนบ้าน เสื่อมโทรมลง และทางด้านการ
ความมั่นคงปลอดภัย คือ

- เป็นชนวนให้เกิดกรณีพิพาทกับประเทศเพื่อนบ้าน
- เป็นช่องทางให้ฝ่ายตรงข้ามแอบแฝงเข้ามาทำการจารกรรมใน
ประเทศและฝ่ายตรงข้าม เข้ามอบอันตรายในศูนย์ฯ

จะเห็นว่ามีความคล้ายคลึงกัน จึงนำมาพิจารณาเป็นส่วนเดียวกัน และถือได้
ว่าเป็นส่วนสำคัญที่สุดในปัญหาการควบคุมผู้อพยพ ดังนี้

๑. ทำให้ประชาชน เกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อรัฐบาล

ตามที่ไคกลาวไวแล้วว่า ประชาชนไทยอาจจะรู้สึกไม่พอใจที่รัฐบาล
ต้องรับผู้อพยพไว้ แต่ขณะเดียวกันประชาชนก็เข้าใจในภาระที่รัฐบาลต้องรับไว้ และปัญหา
ที่เกิดขึ้นยิ่งเวลาล่วงเลยมานานหลายปี ประชาชนก็เข้าใจได้ถึงการปฏิบัติของรัฐบาล
คำสัมภาษณ์ของบรรดาผู้นำและสื่อมวลชนทั้งหลายต่าง ๆ โค้งงอเจนนโยบายของรัฐบาลให้
ประชาชนได้เข้าใจมาตลอด ฉะนั้น ปัญหาจึงอยู่ที่ว่า เมื่อรัฐบาลได้กำหนดนโยบายปฏิบัติ
ต่อผู้อพยพไว้ เจ้าหน้าที่ของรัฐได้ปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวเพียงใด กล่าวคือ เมื่อผู้อพยพ
ทั้งหลายได้รับความช่วยเหลือจากประเทศต่าง ๆ ให้ไปตั้งถิ่นฐานได้ในประเทศที่สามอยู่เรื่อย
ประชาชนก็สามารถมองเห็นการดำเนินการของรัฐบาลได้เป็นอย่างดี ซึ่งเรื่องนี้ประชาชน
ชาวจังหวัดหนองคายทราบและเข้าใจเป็นอย่างดีว่า ผู้อพยพเดินทางไปประเทศที่สามแล้ว
เป็นจำนวนมาก ขณะเดียวกันก็มีผู้อพยพที่ยังคงเข้ามาอยู่เป็นประจำ ซึ่งเมื่อผู้อพยพ เข้าอยู่
ในศูนย์ฯ แล้ว เจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติต่อผู้อพยพในด้านการควบคุมอย่างไร ที่จะทำให้ประชาชน
ไทยได้เห็นว่า รัฐบาลไทยให้ความช่วยเหลือผู้อพยพตามความจำเป็นเท่านั้น มิได้สร้าง
ความเหลื่อมล้ำกับประชาชนไทยแต่ประการใด และไม่ทำความเสื่อมเสียแก่บรรดาข้าราชการ
ทั้งหลายที่ว่า ได้มีการกอบโกยผลประโยชน์จากการช่วยเหลือผู้อพยพ

ทางศูนย์รับผู้อพยพจังหวัดหนองคายก็ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนจาก
จังหวัดต่าง ๆ ทั้งไกลและใกล้ได้มีโอกาส เข้าเยี่ยมชมศูนย์รับผู้อพยพได้เห็นสภาพความ

ทุกขั้วของบรรดาผู้อพยพ และได้มีการจัดการบรรยายสรุป เพื่ออธิบายให้ผู้เข้าเยี่ยมชม
ศูนย์ฯ ได้เข้าใจสาเหตุของการอพยพและการดำเนินการของทางการไทยเป็นประจำ
อันเป็นการปฏิบัติการจิตวิทยา เพื่อสร้างความสำนึกให้กับประชาชนไทยทั่วไปให้ตระหนักถึง
ภัยที่กำลังคุกคามประเทศชาติอยู่ในขณะนี้ได้เป็นอย่างดี

๒. เป็นช่องทางให้ฝ่ายตรงข้ามแอบแฝงเข้ามาทำการจารกรรมในประเทศ
และฝ่ายตรงข้ามเข้ามาบ่อนทำลายในศูนย์ฯ

นับตั้งแต่ลาวได้เปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองเป็นสังคมนิยมเมื่อปี
๒๕๑๘ เป็นต้นมา ความสัมพันธ์ไทย - ลาว ก็เสื่อมโทรมลง ในขณะเดียวกันหลังจากที่
ความขัดแย้งระหว่างจีนกับสหภาพโซเวียตได้ทวีความรุนแรงขึ้นตามลำดับ โดยเฉพาะใน
อินโดจีน ยังผลให้ความขัดแย้งระหว่างจีน ซึ่งมีอิทธิพลเหนือพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย
กับเวียดนามซึ่งมีอิทธิพลเหนือพรรคประชาชนปฏิวัติลาวเพิ่มมากยิ่งขึ้นด้วย^๑ อาจกล่าวได้ว่า
ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับลาวทั้งในระดับรัฐบาลต่อรัฐบาลก็ และในระดับพรรคต่อพรรค
ก็ ได้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่เป็นปฏิปักษ์ซึ่งกันและกันมากขึ้น

เป็นที่เชื่อกันโดยทั่วไปว่า เจ้าหน้าที่พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย (CPT.)
ในระดับสูงมีแนวความคิดเอนเอียงไปทางจีน ทางฮานอยจึงพยายามที่จะมุ่งโฆษณาชวนเชื่อ
ไปที่เจ้าหน้าที่พรรค CPT ในระดับกลางหรือแม้แต่ในกองกำลังปฏิวัติชาวไทย ซึ่งในจุดนี้เอง
ที่ลาวจะมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมาก^๒

นอกจากนั้น ยังเป็นที่กล่าวกันโดยทั่วไปว่า พรรคคอมมิวนิสต์เวียดนามและ
ลาวมีความปรารถนาที่จะเอาภาคอีสานของไทยไปเป็นส่วนหนึ่งของอินโดจีน ทั้งนี้ จะด้วย

Martin Stuart-Fox, "Factors Influencing Relations Between
The Communist Parties of Thailand and Laos" ASIAN SURVEY 19 (April
1979): pp.333 - 352.

^๒ Ibid.

เหตุผลทางประวัติศาสตร์หรือเหตุผลอื่นใดก็ตาม^๑ ได้มีการกล่าวถึงเกี่ยวกับเรื่องนี้ใน
ขบวนการปะเทดลาวว่า เป็นภารกิจของพรรคฯ ที่จะปลดปล่อยภาคอีสานของไทยคืนให้ได^๒

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ลาวอาจจะถือเอาเป็นสาเหตุที่จะส่งคนข้ามมาบน
ท่าลายความมั่นคงของไทยได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระหว่างที่มีการอพยพของชาวลาว
เข้ามาในประเทศไทย ซึ่งแอบแฝงเข้ามาโดย

อดีตองผู้วาราชการจังหวัดหนองคายได้ยกตัวอย่างว่า ทางจังหวัด
หนองคายมีหลักฐานเชื่อได้ว่า มีแนวที่หาที่แอบแฝงเข้ามาในรูปของผู้อพยพเป็นจำนวนมาก
และมีรายงานว่า บางคนได้หลบหนีออกไปปฏิบัติงานตามที่จังหวัดต่าง ๆ และมีหลักฐาน
ยืนยันว่า ทางลาวได้ส่งคนเข้ามาในประเทศไทย เพื่อปฏิบัติการบนท่าลายความมั่นคง
ของไทย

เกี่ยวกับศูนย์รับผู้อพยพ ทางกรมไทยได้รับรายงานข่าวว่า ได้มีความ
พยายามของฝ่ายลาวที่จะแทรกซึมเข้าไปบนท่าลายภายในศูนย์ฯ เป็นประจำ กรณีเกิด
เพลิงไหม้ศูนย์ฯ จังหวัดหนองคาย เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๒๓ ถึงแนวทางการจะแสดงว่า
เป็นอุบัติเหตุแต่อาจเป็นไปได้ว่าเป็นการวางเพลิง โดยฝ่ายตรงข้ามที่แอบแฝงเข้ามาในรูป
ผู้อพยพในศูนย์ฯ ทั้งนี้ หลังจากไฟไหม้ศูนย์ฯ หนองคายไม่กี่วัน ชาวลาวอพยพได้ออกแถลงการณ์
เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๒๓ ว่า รัฐบาลลาวภายใต้การนำของนายไกสร พรหมวิหาร
และหนูฮัก พงษ์สวรรค์ ลูกสมุนของเวียคนามไม่พอใจที่ชาวลาวอพยพหลบหนีออกจากลาว
และรัฐบาลลาวได้เรียกร้องให้กลับคืนประเทศลาว แต่ไม่มีผู้อพยพกลับลาวแต่อย่างใด
กลุ่มไกสรฯ และหนูฮักฯ จึงส่งคนเข้าไปเผาศูนย์รับผู้อพยพจังหวัดหนองคาย เพื่อสร้าง
ความเคียดแค้นให้แก่บรรดาผู้อพยพทั้งหลาย

^๑ Ibid., pp. 348 - 351

^๒ Ibid., pp. 350

๓. กระทบกระเทือนความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน

เมื่อลาวสามารถจัดตั้งรัฐบาลสมได้เมื่อปี ๒๕๑๖ ความสัมพันธ์ไทยกับลาวก็เปลี่ยนแปลงไป ทั้ง ๆ ที่ไทยได้ให้การรับรองและสนับสนุน "รัฐบาลสหภาพแห่งชาติเฉพาะกาล" ในขณะนั้น โคพยายามให้มีการร่วมมือกันแก้ไขปัญหาชายแดนระหว่างสองประเทศและความร่วมมือด้านต่าง ๆ โดยเสนอให้มีการตั้ง "คณะกรรมการผสมไทย - ลาว ระดับรัฐมนตรี" และได้มีการประชุมกันครั้งแรกที่กรุงเทพฯ เมื่อปี ๒๕๑๘ และในการประชุมครั้งที่สองที่จะมีขึ้นที่เวียงจันทน์ ฝ่ายลาวกลับอ้างว่ายังไม่พร้อมตลอดมา เพราะลาวไม่เชื่อว่าไทยมิได้สนับสนุน "ปฏิการ" หรือกลุ่มปฏิกริยาลาวที่จะกลับไปบ่อนทำลายภายในลาว ในการนี้ ลาวกล่าวหาว่าไทยสนับสนุนผู้อพยพชาวลา^๑ และได้กล่าวหาเรื่องนี้ตลอดมา

ในระหว่างเปลี่ยนแปลงการปกครองภายในลาว นอกจากจะมีผู้อพยพหลบหนีข้ามมายังฝั่งไทยแล้ว ยังมีการลักลอบนำสินค้าหนีภาษี เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะการลักลอบนำอาวุธเป็นที่ตกค้างในลาวเป็นจำนวนมากข้ามมายังฝั่งไทย ฝ่ายไทยจึงจำเป็นต้องให้มีหน่วยปฏิบัติการตามลำน้ำโขง (นปช.) ทำการตรวจตราป้องกันการลักลอบขนสินค้าหนีภาษี ป้องกันการแทรกซึมของฝ่ายคอมมิวนิสต์และสกัดกั้นผู้อพยพ การมีเรือ นปช. ของไทยไม่เป็นที่พึงพอใจของลาวเป็นอย่างมาก ลาวจึงทำการยิงเรือ นปช. ไทยหลายครั้ง โดยเฉพาะในปี ๒๕๑๘ เรือ นปช. ถูกยิงเป็นประจำ โดยลาวกล่าวหาว่าเรือ นปช. ไทย แฉ่นดวงลำเขาไปในเขตแดนลาว^๒

ถึงแม้ว่าในปี ๒๕๒๒ ได้มีแถลงการณ์รวมระหว่างรัฐบาลไทยกับลาวลงนามโดยพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรีไทย กับนายไกรสร พรหมวิหาร

^๑กระทรวงการต่างประเทศ กรมสารนิเทศ "สาขารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาวและความสัมพันธ์กับเหตุการณ์ระหว่างไทย - ลาว" (กรุงเทพฯ กรมสารนิเทศ, มกราคม ๒๕๑๘), หน้า ๔๗ - ๔๘

^๒ข้อมูลจากกรมการเมือง กระทรวงการต่างประเทศ

นายกรัฐมนตรีลาว แลวกก็ตาม บรรยากาศทั่ว ๆ ไปก็ยังไม่เรียบร้อย ซึ่งลาวยังคงโจมตี
กล่าวหาว่าไทยสนับสนุนกบฏการลาวหรือกบฏต่อต้านรัฐบาลลาวเป็นประจำ ทั้งทางสื่อ
มวลชนและทางต่างประเทศ ซอกลาวหามีดังนี้^๑

"...ปรากฏว่ามีบุคคลจำนวนหนึ่งในวงราชการที่กำอำนาจปกครอง
ท้องถิ่นของไทยได้ปฏิบัติไปตามเล่ห์กลของพวกจักรพรรดินิยม และพวก
แผขยายอำนาจปักกิ่ง โดยมุ่งทำลายความสัมพันธ์อันเป็นปกติระหว่าง
ลาว - ไทย ในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งการส่งพวกปล้นมาจากฝั่งไทย
ทำการลัทธิโหมยและปล้นประชาชนลาว..."

ง. ปัญหาต่อต้านรัฐบาลลาว

๑. กบฏต่อต้านในลาว

กบฏต่อต้านรัฐบาลลาว น่าจะเกิดขึ้นก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครอง
ในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ คือเมื่อปลายปี ๒๕๑๓ ลาวกล่าวหาว่าไทยสนับสนุนช่วยเหลือกลุ่มชาวจี
ที่ปฏิบัติการในเขตของแนวลาวยุทธศาสตร์^๒ และลาวเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นสังคมนิยม
บรรดาชาวลาวรักชาติทั้งหลายต่างไม่พอใจที่รัฐบาลของนายไกรสร พรหมวิหารมีความ
ผูกพันกับเวียตนาม กลุ่มหัวรุนแรงที่ปฏิเสธการปกครองระบอบสังคมนิยม จึงหนีเข้าป่า
ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่สหรัฐอเมริกา เคยให้การสนับสนุน เกิดกบฏต่อต้านขึ้นทั่วประเทศ ในปี พ.ศ.
๒๕๑๕ มีการต่อสู้กันตลอดทั้งปี และการสู้รบดังกล่าวขยายตัวเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เห็นได้ว่า
รัฐบาลลาวได้ออก "ข่าวสารปะเทดลาว" เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๑๕ เกี่ยวกับการสู้รบ
กับกบฏต่อต้าน ดังนี้

^๑"แถลงการณ์ของสำนักข่าวสารปะเทดลาวเกี่ยวกับคนร้ายจากฝั่งไทยมา
ปล้นสะดมและก่อกวนความสงบสุขของประชาชน" หนังสือพิมพ์เสียงประชาชน (ของ
ทางการลาว) วันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๑๔

^๒"Laos", Far Eastern Economic Review Asia 1976 Yearbook,

นับตั้งแต่วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๘ - ๔ มกราคม ๒๕๑๙
 กองทัพปลดปล่อยประชาชนร่วมกับกองพลคนและประชาชนใน
 เมืองโพนทอง เมืองจำปาศักดิ์ เมืองปากซง และเมือง
 สามัคคีไชย แขวงจำปาศักดิ์ เมืองน่าน และเมืองเชียงเงิน
 แขวงหลวงพระบาง แขวงหลวงน้ำทา เมืองน้ำเคือ แขวง
 เวียงจันทน์ และตาแสงสีโค เมืองสีโคตะบอง แขวงเวียงจันทน์
 ซึ่งทำการลาดตระเวนรักษาความสงบในท้องที่ของตน ก็ได้ปะทะ
 หรือทำการต่อสู้กับพวกที่ก่อความวุ่นวาย การกระทำ
 ดังกล่าวพิสูจน์ให้เห็นว่า พวกปฏิการพลัดถิ่นยังมีแผนการ
 เคลื่อนไหวหวังทำลายอำนาจการปกครองปฏิวัติ และขัดขวาง
 การขยายตัวของสังคมใหม่ของลาว

เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๒๓ นายไกรสร พรหมวิหาร นายกรัฐมนตรี
 ได้แถลงนโยบายของรัฐบาลลาวต่อสภาประชาชนสูงสุดว่า

...การเคลื่อนไหวทำลายก่อกวนประเทศลาวของเราทางก้าน
 การเมือง การทหาร เศรษฐกิจ ในระยะที่ผ่านมา ล้วนแต่เริ่มจาก
 แผนกอินไทยและได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนจากปฏิกริยาไทย

...ถ้ารัฐบาลไทยยังข่มขู่เพียงพวกปฏิกริยาลาวชายชาติสืบต่อไป
 เพื่อก่อกวนการปฏิวัติลาวแล้ว จะทำอย่างไรเพื่อจะให้ความ
 สัมพันธระหว่างประเทศทั้งสองได้รับการแก้ไขให้ดีขึ้น.....

๒. กลุ่มต่อต้านในต่างประเทศ

เมื่อครั้งที่ผุ่ยพยุทรุ่นแรก ๆ อันประกอบด้วยกลุ่มผู้นำฝ่ายขวา นายทหาร
 ข้าราชการ ตลอดจนผู้นำเผ่าแมว นายพลวังเป่า โคอพยพหลบหนีออกจากลาว ต่างก็ต้อง

เดินทางผ่านไทยและเดินทางต่อไปยังประเทศที่สาม บรรดาผู้นำเหล่านั้นต่างให้สัมภาษณ์ว่า จะกลับไปกู้ชาติ ชัยไลเวียคนาม ยึดเอาลาวคืนมา^๑

อย่างไรก็ดี เกี่ยวกับการต่อต้านเวียคนามนั้น แม้แต่ภายในขบวนการ ประเทศลาวก็มีการต่อต้านการครอบครองของเวียคนาม ก็มีมานานแล้ว^๒ เมื่อครั้งจัดตั้ง รัฐบาลผสมปี ๒๕๑๖ นี้ กลุ่มฝ่ายขวาที่หมกอำนาจอไม่พอใจที่รัฐบาลผสมตกอยู่ภายใต้การ ครอบงำของเวียคนาม และเมื่อพรรคประชาชนปฏิวัติลาวโค่นอำนาจรัฐแล้ว ดำเนินการ ปกครองในระบอบสังคมนิยม จัดอบรมสัมมนาแก่บรรดาข้าราชการและประชาชน ทำให้ เกิดความไม่พอใจขึ้นทั่วไป บางคนได้อพยพหนีข้ามมายังประเทศไทย บางกลุ่มได้รวมตัว กันในลาวเพื่อต่อต้านรัฐบาลลาวที่ตกอยู่ใต้อิทธิพลของเวียคนาม

ในระยะแรกกลุ่มต่อต้านมีหลายกลุ่มตามภาคต่าง ๆ ได้ทำการสู้รบและ บอนทำลายฝ่ายรัฐบาลเรื่อยมา จนกระทั่งได้มีการติดต่อกับต่างประเทศ โดยเฉพาะบรรดา อดีตผู้นำฝ่ายขวา ทั้งในฝรั่งเศสและอเมริกา จึงได้รวมตัวกันก่อตั้ง "แนวร่วมปฏิวัติ ประชาชนลาว" ต่อมาในปี ๒๕๒๓ ได้ขยายแนวร่วมให้กว้างขวางขึ้น โดยได้รวมตัวกับ กลุ่มต่าง ๆ มากขึ้น ได้แก่ กลุ่มของนายพลวังเปา กลุ่มนายพลภูมิ หน่อสวรรค์ เป็นต้น จัดตั้งเป็น "แนวร่วมแห่งชาติปลดปล่อยประชาชนลาว"^๓ โดยมีกองกำลังปฏิบัติการอยู่ใน แคว้นต่าง ๆ และภาคต่าง ๆ ของลาว โดยเฉพาะในภาคใต้ได้มีการปฏิบัติการรุนแรง ที่สุด แม้แต่ใกล้แขวงเวียงจันทน์ ก็มีการปฏิบัติการไม่น้อย แนวร่วมดังกล่าวมีเป้าหมาย ที่จะปลดปล่อยประชาชนลาว ชัยไลทหารเวียคนาม

^๑ Suthichai Yoon, " A Man Looking For a Mission ",
The Nation Review (20 April 1980): 9.

^๒ Arthur J. Dommen, " Laos : Vietnam's Sattelite ",
CURRENT HISTORY 77 (December 1979) : pp.201 - 202 ,p.225.

^๓ John Burgess, " Right-Wing Rebels Aided by China Worry
Laotians, Vietnamese ", The Washington Post (18 October 1980): 19.

ทางฝ่ายรัฐบาลลาวเองถือว่าพวกกลุ่มต่อต้านเหล่านี้ เป็นภัยคุกคาม
ความมั่นคงของตน จึงได้พยายามกวาดล้าง จับกุมอยู่ตลอดเวลา^๑ หนึ่ง เป็นที่ประจักษ์
ชัดว่า มีกลุ่มต่อต้านอยู่ในประเทศลาวเป็นจำนวนมาก ซึ่งส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุน
จากจีน โดยเฉพาะพวกชาวเขาเผ่าแม้ว^๒ ของนายพลวังเปา

๓. กลุ่มต่อต้านกับความมั่นคงของไทย

ถึงโลกลาวแล้วว่า ฝ่ายปะเทดลาวกล่าวโจมตีไทยว่า ให้ความช่วยเหลือ
กลุ่มต่อต้านเขาไปปฏิบัติการในลาวตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๗ ภายหลังจากเปลี่ยนแปลงการ
ปกครองในลาว ปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ลาวก็ยังโจมตีไทยเกี่ยวกับกลุ่มต่อต้านเรื่อยมา ทั้งนี้
เพราะว่าบุคคลชั้นนำของลาวฝ่ายขวาถูกลิดรอนอำนาจ และได้ย้ายเข้ามายังประเทศไทย
เป็นเหตุให้ลาวหวาดระแวงว่าไทยจะให้การสนับสนุนอดีตนักการเมืองและกลุ่มต่อต้านลาว
พลัดถิ่น ซึ่งแสดงท่าทีไม่เป็นมิตรกับไทยมากขึ้น กล่าวคือ เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๑๘
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศลาว นายพูน ศรีประเสริฐ ได้ให้สัมภาษณ์แก่
สื่อมวลชนว่า "ปัจจุบันรัฐบาลไทยยังขู่มลึงค์พวกปฏิการลาวที่หลบหนีอยู่ในไทย ทั้งมีการ
เคลื่อนไหวได้รับการอุดหนุนจากไทย เพื่อหวังทำลายความสงบสุขของลาว..." และเมื่อ
วันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๑๘ ในงานฉลองวันประกาศเอกราชครบรอบ ๓๐ ปีของลาว นาย
ไกรสร พรหมวิหาร โลกลาวสุนทรพจน์ว่า "ถ้าพวกปฏิการไทยยังชักใยให้พวกปฏิการลาว
ก่อวินาศกรรมตามชายแดนลาว เลี้ยงดูพวกปฏิการชายชาติลาวที่หลบหนีไปอยู่ในประเทศไทยนั้น
เคลื่อนไหวทำลายการปฏิวัติลาวแล้ว เขาต้องรับผิดชอบ...."

^๑ "พายุขนาดเบาในลาว," สยามรัฐ (๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๑)

^๒ John McBeth, "Squeezing the Vietnamese: Dissident Lao confirm that some anti-Pathet-Lao forces are receiving arms and training from the Chinese," Far Eastern Economic Review 110 (19 - 25 December 1980): 9

แต่อย่างไรก็ดี ฝ่ายไทยได้พยายามชี้แจงให้ทางฝ่ายลาวทราบถึง
ความจำเป็นในการช่วยเหลือผู้อพยพ และการช่วยเหลือก็เป็นการชั่วคราว ผู้อพยพได้
เดินทางไปประเทศที่สามแล้วเป็นจำนวนมาก รวมทั้งได้พยายามให้ฝ่ายลาวหาทาง
ป้องกันมิให้ชาวลาวยอพยพหลบหนีมายังฝั่งไทย หรือให้รับผู้อพยพกลับไป ฝ่ายลาวมิได้ดำเนินการ
แต่อย่างใด

สำหรับศูนย์รับผู้อพยพจังหวัดหนองคายนั้น บรรดาผู้อพยพที่ได้อพยพ
จัดตั้งพรรคที่มีจุดประสงค์จะกอบกู้ลาวคืนมาเช่นกัน คือ เมื่อปี ๒๕๑๕ อดีตนายพลสังข
และพวกได้จัดตั้งพรรคการเมืองขึ้น มีจุดประสงค์เพื่อรวบรวมชาวลาวยอพยพในศูนย์
เพื่อกลับไปปฏิบัติภารกิจชาติ แต่ได้ถูกทางการไทยระงับยับยั้ง ด้วยเกรงว่าจะกระทบ
กระเทือนความสัมพันธ์กับลาว อนึ่ง เกี่ยวกับตัวนายพลสังขุนี ต่อมาได้เป็นผู้แทนทางท่า
ศูนย์ฯ อยุธยา ระยะหนึ่ง และได้หายสาบสูญไปเมื่อก่อนเกิดเหตุเพลิงไหม้ศูนย์ฯ เพียง ๒ - ๓ วัน

เกี่ยวกับเรื่องนี้ อดีตรองผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย นายวิธาน
สุวรรณทัต ให้สัมภาษณ์ว่า การที่มีผู้อพยพข้ามมายังฝั่งไทยเป็นจำนวนมาก และมีเป็น
จำนวนมากที่สามารถข้ามกลับไปยังฝั่งลาวได้ โดยบางคนเขาไปร่วมทำการสู้รบกับ
กลุ่มต่อต้านทำให้รัฐบาลลาวเขาใจว่า ไทยให้ความสนับสนุนกลุ่มต่อต้าน การที่พรมแดน
ไทย - ลาว มีแม่น้ำโขงกั้น การข้ามไปมาระหว่างกันจะวางายก็ง่าย จะวางยากก็ยาก
จะเห็นได้ว่า ในการขนสินค้าหนีภาษีไปขายฝั่งลาว หากได้รับความร่วมมือจากคนลาว
แล้วกระทำไฉนง่ายมาก ฉะนั้น การข้ามกลับไปยังฝั่งลาวก็เช่นเดียวกัน ได้มีผู้อพยพ
จำนวนมากที่หลบหนีข้ามไปยังฝั่งลาว นอกจากนั้น ตามริมแม่น้ำโขงทั้งสองฝั่ง ได้มีการ
ฝั่งอาวุธอยู่เป็นจำนวนมาก แม้แต่ฝั่งไทยเองก็ตาม ทางกรมเคยชุดเจอ ที่ ต.กวนวัน
อ.เมือง จังหวัดหนองคาย ฉะนั้น จึงไม่อาจทราบได้ว่า เมื่อไรที่ผู้อพยพเหล่านี้้นำอาวุธ
ข้ามไปปฏิบัติภารกิจการร่ายในลาว

ควยสาเหตุเช่นเดียวกันนี้ ทำให้กลุ่มต่อต้านสามารถหนีเข้ามาพักใน
ในประเทศไทยได้ นอกจากนั้น จากการศึกษาที่เคยปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์ฯ ปรากฏว่า
ผู้อยู่หลายรายที่ไม่ได้พักอาศัยอยู่ในศูนย์ฯ ทั้งที่มีรายชื่อสำหรับการเบิกจ่ายการบริโภค
เมื่อสอบถามแล้ว ได้รับคำตอบว่า พวกตนออกไปภูซาคี นอกจากนี้ ในการกรอกแบบ
สอบถาม ก็ยังปรากฏว่ามีผู้อยู่บางคนที่ยอมรับว่าตนมีความมุ่งหวังจะกลับไปภูซาคีอีก
เมื่อโอกาสอำนวย

ทราบใดที่รัฐบาลลาวไม่สามารถจะสร้างความพึงพอใจให้แก่ประชาชน
หรือทำให้ประชาชนมีความเข้าใจในระบอบการปกครองของตน และยังมีกลุ่มคนบางกลุ่ม
ไม่พอใจระบอบการปกครองในลาวแล้ว ปัญหาของกลุ่มต่อต้านรัฐบาลลาวก็จะยังคงมีอยู่ และ
เป็นที่แน่นอนว่า กลุ่มต่อต้านเหล่านั้นต้องหลบหนีเข้ามาพักพิงในผืนแผ่นดินไทย ควยเหตุนี้
ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับลาวก็จะได้รับการกระทบกระเทือนต่อไป